

بررسی تأثیر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای بر توسعه مشاغل خانگی زنان، مطالعه موردی: شهرستان بندر خمیر

سروگل تقی پور

دکترای علوم سیاسی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد لامرد استان فارس

شهرستان بندر خمیر، شهر خمیر، دبیرستان نمونه دولتی حضرت مریم س

Sarvogtaghipoor60@gmail.com

چکیده

آموزش‌های فنی و حرفه‌ای نقش مهمی در تشکیل سرمایه انسانی از طریق تربیت نیروهای ماهر مورد نیاز بازار کار در کشورهای مختلف جهان ایفا می‌کنند. این آموزش‌ها در کشورهای در حال توسعه نه تنها عهده دار تربیت نیروی کار مورد نیاز بخش‌های مختلف اقتصاد این کشورها می‌باشند، بلکه از طریق بستر سازی خود اشتغالی، به حل مشکل بیکاری نیز کمک می‌نمایند. هدف این پژوهش به طور کلی بررسی تأثیر آموزش‌های فنی و حرفه‌ای بر کسب و کارهای خانگی می‌باشد. پس از بررسی چهارچوب نظری و پیشینه پژوهش اقدام به طراحی یک مدل مفهومی و یک پرسشنامه برای سنجش متغیرهای پژوهش گردید و سپس پرسشنامه بین نمونه مورد نظر توزیع شد و در نهایت تعداد ۳۸۴ پرسشنامه برای تجزیه و تحلیل داده‌ها انتخاب شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS و برای آزمون مدل و فرضیات از مدل سازی معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی (PLS - SEM) استفاده شده است. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها، مدل مفهومی و رابطه بین متغیرهای پژوهش نشان داد که فرضیه پژوهش در سطح اطمینان ۹۹ درصد مورد تایید قرار گرفته شده است بدین معنی که آموزش‌های فنی و حرفه‌ای بر کسب و کارهای خانگی تأثیر مثبت و معنی داری دارد.

واژگان کلیدی: آموزش، آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، اشتغال، مشاغل خانگی.

مقدمه

امروزه در اغلب کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، آموزش‌های فنی و حرفه‌ای اهمیت بسیار زیادی پیدا کرده است و در برنامه ریزی توسعه کشورها نقشی راهبردی ایفا می‌کند. یونسکو درباره اهمیت این موضوع توضیح می‌دهد که آموزش‌های فنی و حرفه‌ای یک شرط لازم برای نگهداری ساختار پیچیده توسعه اجتماعی، اقتصادی و مدنی مدرن به شمار می‌رود. در ایران نیز آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به عنوان یکی از راهکارها و ابزارهای مهم در توانمندسازی سرمایه‌های انسانی و فراهم آوردن نیروی انسانی لازم برای بخش‌های مختلف و در سطوح متفاوت تخصصی است و در حال حاضر سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به عنوان یگانه متولی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای غیر رسمی در کشور، در دو بخش دولتی و غیردولتی در جهت ارائه مهارت‌های حرفه‌ای به جوانان علاقمند و جویای کار و شاغلین، فعالیت آموزشی دارد (دولت آبادی، شیخ الاسلامی، شیرمحمدی، & ساعدپناه، ۱۳۹۳).

نقش اشتغال در پویایی زندگی انسان انکار ناپذیر است و می‌توان آن را کانون ارتباطات انسان و اجتماع تلقی کرد. در جهت این پویایی بی‌تردید زنان به عنوان نیمی از جمعیت، تأثیری مستقیم در توسعه جامعه دارند. در جامعه‌ای که مشارکت زنان در زمینه‌ی اشتغال و فعالیت‌های اقتصادی بیشتر باشد رفاه اجتماعی نیز بیش‌تر خواهد بود زیرا مشارکت زنان در بازار کار موجب کاهش نرخ باروری، افزایش سطح تولید، افزایش درآمد سرانه و در نتیجه، باعث افزایش رفاه اجتماعی برای کل جامعه می‌شود. یکی از زمینه‌های مهم فعالیت اقتصادی زنان مشاغل خانگی می‌باشد. مشاغل خانگی به عنوان نوعی کسب و کار که با عضویت اعضای خانواده در فضای